

**POLITECHNIKA
GDAŃSKA**

Uniwersytet techniczny
z wyobraźnią i przyszłością

Możliwości systemowego wspierania uczniów uzdolnionych

dr Barbara Wikiel, Politechnika Gdańska
barbara.wikiel@pg.gda.pl

**POLITECHNIKA
GDAŃSKA**

**Uniwersytet techniczny
z wyobraźnią i przyszłością**

*Żadne państwo nie może pozwolić na marnowanie talentów,
na stratę ludzkiego bogactwa, żadne państwo nie jest tak
bogate, aby marnować talenty swoich obywateli.*

Report on education for gifted children
Committee on Culture and Education

**POLITECHNIKA
GDAŃSKA**

**Uniwersytet techniczny
z wyobraźnią i przyszłością**

*Zdolności są indywidualnym potencjałem ujawniającym się
poprzez wybitne osiągnięcia w jednej lub w wielu dziedzinach.*

Franz J. Mönks

**POLITECHNIKA
GDAŃSKA**

**Uniwersytet techniczny
z wyobraźnią i przyszłością**

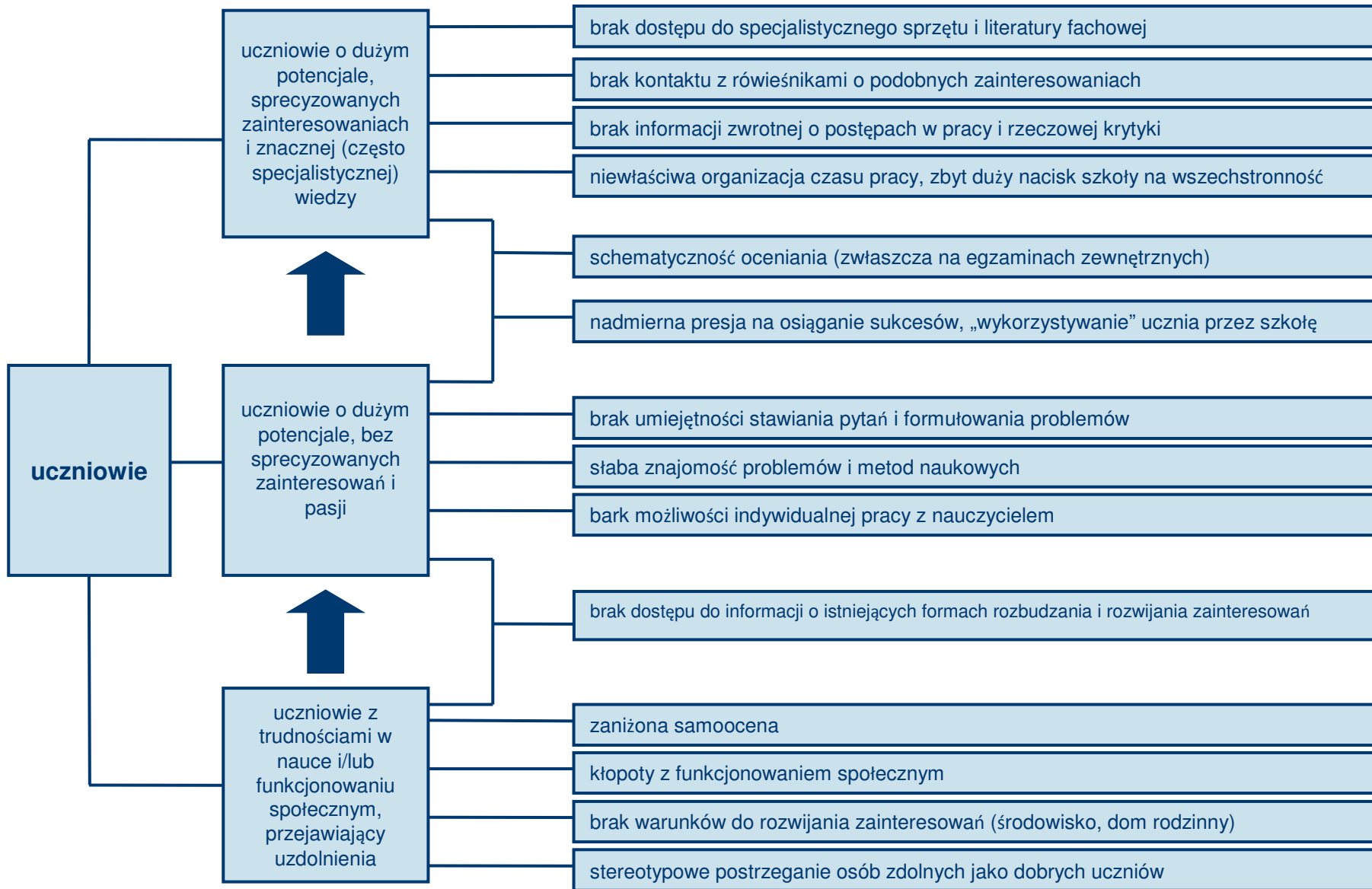
Prace zespołu ekspertów w projekcie
*Opracowanie i wdrożenie
kompleksowego systemu pracy z uczniem zdolnym*

współfinansowanego ze środków
Europejskiego Funduszu Społecznego
Program Operacyjny Kapitał Ludzki,
Priorytet III, Działanie 3.3, Poddziałanie 3.3.3,

MEN / ORE, 2010-2013

<http://www.ore.edu.pl/>

STRUKTURA PROBLEMU

Cechy modelu systemowego wspierania uzdolnień i zainteresowań uczniów:

- **powszechna dostępność** – wsparcie powinno być łatwo dostępne dla wszystkich uczniów na każdym poziomie kształcenia,
- **kompleksowość** – gwarantuje pomoc w rozwijaniu zainteresowań i uzdolnień wszystkim uczniom, stosownie do ich możliwości i aspiracji; posiada element naturalnego awansu – zajęcia na kolejnych poziomach przeznaczone są dla tych uczniów, którzy na poprzednim poziomie nie znajdują już możliwości pełnego rozwoju.

Model wspierania uzdolnień i zainteresowań uczniów

ADRESACI:

Uczniowie szczególnie uzdolnieni, posiadający sprecyzowane zainteresowania i dużą (często specjalistyczną) wiedzę

Uczniowie o znacznym potencjale i zainteresowaniach, ale nieposiadający specjalistycznych umiejętności ani pogłębionej wiedzy

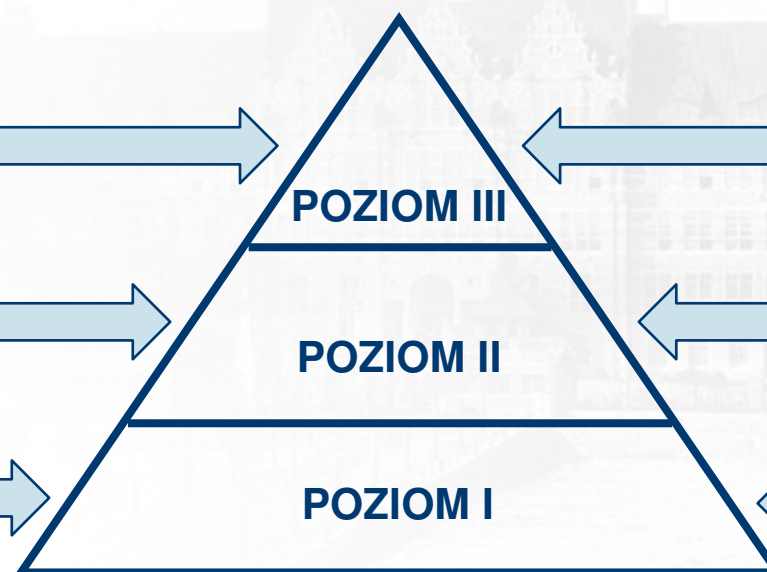
Wszyscy uczniowie

CELE:

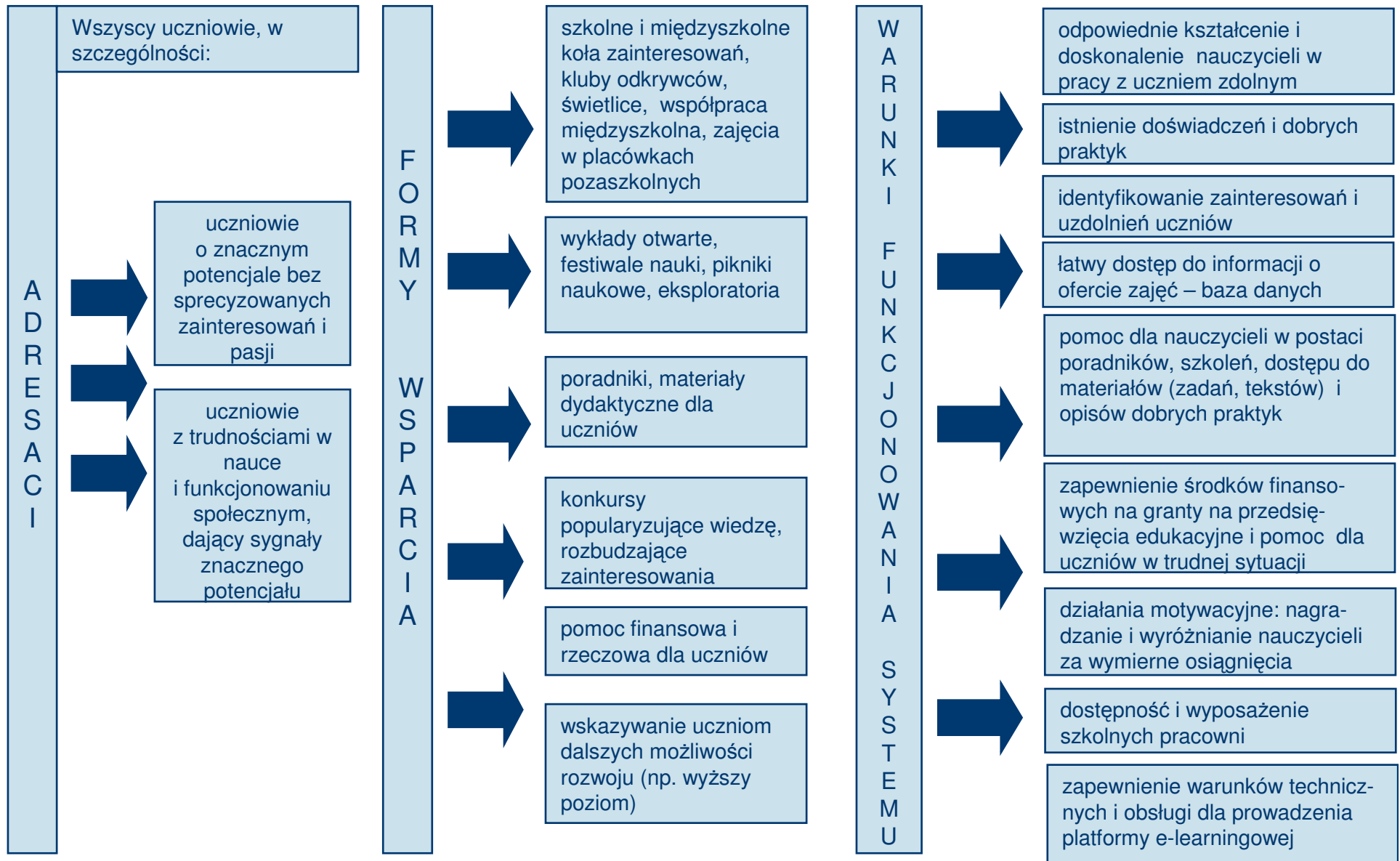
Stworzenie uczniom pełnego rozwoju uzdolnień, wprowadzenie w pracę naukową

Rozwijanie i ugruntowanie zainteresowań, wyposażenie w narzędzia dalszego, samodzielnego rozwoju

Rozbudzanie zainteresowań i odkrywanie mocnych stron uczniów

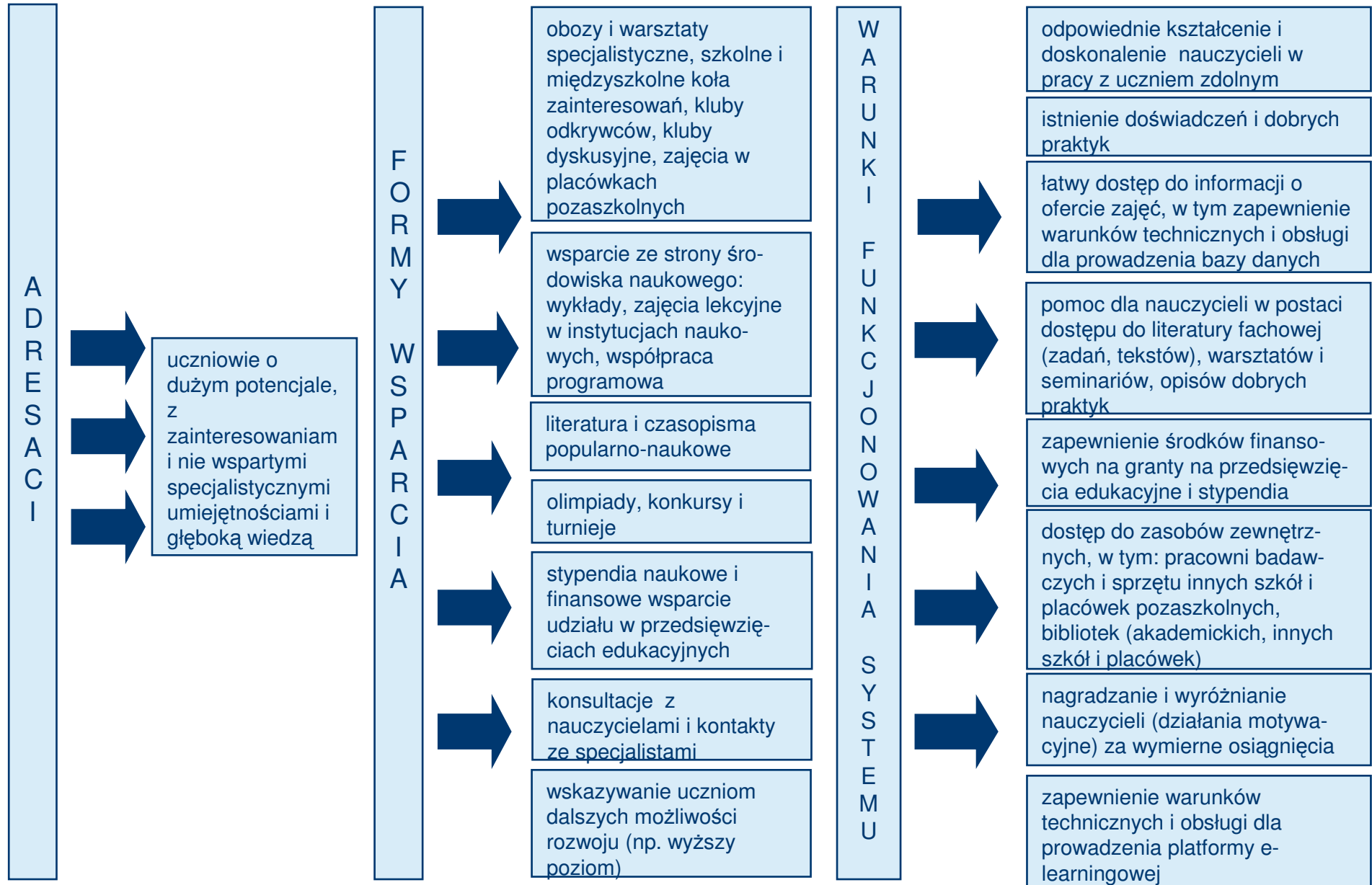
POZIOM I
CEL: ROZBUDZANIE ZAINTERESOWAŃ, ODKRYWANIE MOCNYCH STRON UCZNIÓW

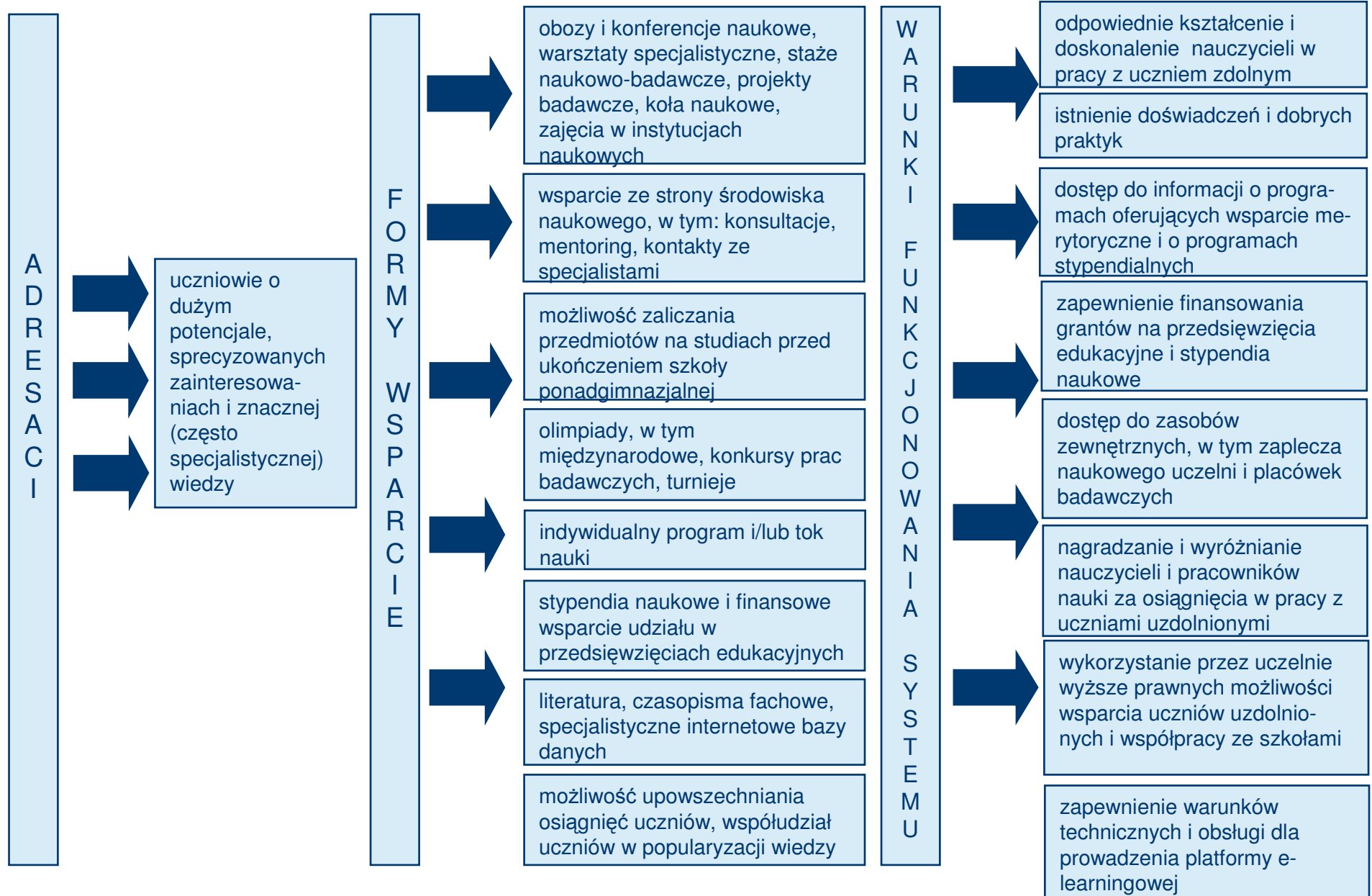
POZIOM II

CEL: ROZWIJANIE I UGRUNTOWANIE ZAINTERESOWAŃ, WYPOSAŻENIE W NARZĘDZIA DALSZEGO ROZWOJU

POZIOM III

CEL: STWORZENIE WARUNKÓW DLA PEŁNEGO ROZWOJU UZDOLNIEŃ, WPROWADZENIE W PRACĘ NAUKOWĄ

Typy instytucji/podmiotów udzielających wsparcia uczniom zdolnym:

1. Organizatorzy olimpiad, konkursów, turniejów.
2. Stowarzyszenia, fundacje i towarzystwa naukowe.
3. Uczelnie i instytucje naukowe.
4. Jednostki administracji rządowej i samorządowej.
5. Instytucje i placówki popularyzujące naukę i kulturę.
6. Szkoły.
7. Czasopisma popularnonaukowe i pedagogiczne oraz inne media.
8. Inicjatywy komercyjne.

Główne formy wsparcia jednostek administracji rządowej i samorządowej:

1. pomoc finansowa dla uczniów w postaci stypendiów, grantów i nagród pieniężnych za osiągnięcia szkolne,
2. finansowanie i pomoc w organizacji pozaszkolnych kółek zainteresowań i dodatkowych zajęć przedmiotowych,
3. organizowanie i finansowanie wycieczek edukacyjnych, obozów, szkół letnich,
4. tworzenie lokalnych systemów wymiany doświadczeń szkół, nauczycieli i rodziców, sieci lokalnych,
5. tworzenie portali wiedzy przeznaczonych dla uczniów i dla nauczycieli,
6. kształcenie i doskonalenie nauczycieli pracujących na rzecz wspierania wszechstronnego rozwoju uczniów,
7. przygotowywanie i udostępnianie materiałów dla nauczycieli dotyczących pracy z uczniami zdolnymi,

Główne formy wsparcia jednostek administracji rządowej i samorządowej – cd.:

8. doradztwo pedagogiczne i pomoc psychologiczna dla dzieci zdolnych oraz ich rodziców i nauczycieli,
9. prowadzenie szkoleń, wykładów i warsztatów nt. dzieci zdolnych dla rodziców i środowisk oświatowych,
10. popularyzacja w mediach idei wspierania rozwoju dzieci zdolnych,
11. propagowanie idei wspierania uzdolnień wśród szkół i placówek oświatowych oraz samorządów terytorialnych,
12. udzielanie szkołom i placówkom oświatowo-wychowawczym pomocy podczas przygotowań do akredytacji w obszarze wspierania uzdolnień uczniów,
13. promowanie szkół i upowszechnianie przykładów dobrej praktyki.

Przykłady dobrych praktyk:

1. Warszawski system wspierania uzdolnionych

<http://www.edukacja.warszawa.pl/index.php?wiad=2181>

2. Centrum Informacyjno-Konsultacyjne d/s Dzieci Zdolnych przy Specjalistycznej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej „Uniwersytet dla Rodziców” w Warszawie

<http://www.sppp-udr.org/index.php?page=centrum>

1. Warszawski system wspierania uzdolnionych

Cele:

- stworzenie jak największej liczbie uczniów możliwości planowego rozwijania zdolności i zainteresowań,
- towarzyszenie w rozwoju uczniom wybitnie uzdolnionym,
- doskonalenie umiejętności uczenia się i nauczania,
- podnoszenie efektywności kształcenia,
- umożliwienie wymiany doświadczeń i przykładów praktyki wspierania uzdolnień uczniów,
- doskonalenie kadry nauczycielskiej i pracowników poradni psychologiczno-pedagogicznych w obszarze wspierania uzdolnionych,
- stworzenie sieci szkół wspierających uzdolnionych,
- korelacja działań różnych instytucji na rzecz wspierania rozwoju uzdolnionych.

1. Warszawski system wspierania uzdolnionych

Cechy:

- **aktywność** – każda szkoła w sieci podejmuje działania na rzecz wspierania uzdolnionych,
- **równoprawność** – każda szkoła w sieci ma takie same prawa i obowiązki,
- **otwartość** – szkoły współpracują, udostępniają swoje pomysły, dzielą się doświadczeniami,
- **środowiskowość** – szkoły włączają wszystkie podmioty lokalnej społeczności w działania na rzecz wspierania uzdolnionych,
- **dobrowolność** – o przystąpieniu do udziału w programie decyduje rada pedagogiczna danej szkoły

1. Warszawski system wspierania uzdolnionych

Odbiorcy:

Uczniowie uzdolnieni, rodzice uczniów uzdolnionych, rady pedagogiczne zainteresowane systemową opieką nad rozwojem uczniów uzdolnionych oraz podnoszeniem efektywności kształcenia.

Finansowanie:

Środki finansowe do realizacji programu zabezpieczone zostały w planie wydatków Biura Edukacji, w ramach limitu przyznanego przez Skarbnika m.st. Warszawy

1. Warszawski system wspierania uzdolnionych

Formy wsparcia:

- stypendia edukacyjne prezydenta miasta - o stypendium mogą ubiegać się uczniowie, którzy uzyskują wybitne osiągnięcia w nauce lub są laureatami konkursów czy olimpiad przedmiotowych albo też mają dorobek w pracy naukowej lub twórczej,
- finansowanie lub dofinansowanie różnorodnych zajęć międzyszkolnych wspierających uzdolnienia, w tym zajęć na wyższych uczelniach oraz zajęć proponowanych przez organizacje pozarządowe, a także weekendowych wyjazdów naukowych,
- finansowanie organizacji zajęć pozalekcyjnych, w tym międzyszkolnych kół przedmiotowych,
- program dofinansowania innowacyjnych projektów szkolnych „Warszawskie Inicjatywy Edukacyjne”,
- upowszechnianie metod identyfikacji uczniów zdolnych, rekomendacje nauczycieli i uczniów,

1. Warszawski system wspierania uzdolnionych

Formy wsparcia cd.:

- upowszechnianie informacji o sukcesach uczniów – organizowanie uroczystości wręczenia przez prezydenta miasta stypendiów wyróżnionym uczniom warszawskich szkół oraz uroczystość nagradzania przez niego laureatów i finalistów olimpiad oraz konkursów ogólnopolskich i międzynarodowych,
- systemowa współpraca z uczelniami wyższymi - porozumienia o współpracy pomiędzy miastem stołecznym Warszawa a Uniwersytetem Warszawskim, Politechniką Warszawską, Szkołą Główną Gospodarstwa Wiejskiego, Wojskową Akademię Techniczną im. Jarosława Dąbrowskiego.
- prowadzenie otwartych konkursów dla organizacji pozarządowych na dofinansowanie projektów edukacyjno-wychowawczych, w tym także programów skierowanych do uczniów zainteresowanych nauką w zakresie wykraczającym poza szkolny program,

1. Warszawski system wspierania uzdolnionych

Formy wsparcia cd.:

- ustanowienie wyróżnień prezydenta miasta stołecznego Warszawy „Szkoła wspierająca uzdolnienia” i „Szkoła z pomysłem”,
- wspieranie popularyzacji nauki poprzez uczestnictwo w różnych inicjatywach edukacyjnych, takich jak Centrum Nauki „Kopernik”, Piknik Naukowy, Festiwal Nauki, Letnia Szkoła Fizyki,
- zbudowanie Warszawskiego Programu Edukacji Kulturalnej,
- koordynowanie projektów współpracy i wymiany międzynarodowej szkół.

2. Centrum Informacyjno-Konsultacyjne d/s Dzieci Zdolnych przy Specjalistycznej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej „Uniwersytet dla Rodziców” w Warszawie

Cel działania:

Pomoc rodzicom w rozpoznawaniu zdolności swych dzieci, rozwijaniu tych uzdolnień, oraz w radzeniu sobie z problemami, które mogą się pojawić w toku rozwoju dziecka zdolnego.

W Centrum można uzyskać informacje o ośrodkach, instytucjach, osobach, metodach pracy z takim dzieckiem oraz korzystać z możliwości konsultacji ze specjalistami-praktykami.

2. Centrum Informacyjno-Konsultacyjne d/s Dzieci Zdolnych przy Specjalistycznej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej „Uniwersytet dla Rodziców” w Warszawie

Formy wsparcia:

- doradztwo pedagogiczne i pomoc psychologiczna dla dzieci zdolnych oraz ich rodziców i nauczycieli,
- prowadzenie szkoleń, wykładów i warsztatów na temat dziecka zdolnego, dla rodziców i środowisk oświatowych,
- praca na rzecz rozumienia specyfiki funkcjonowania dziecka zdolnego przez rodziców, nauczycieli, pedagogów i psychologów,
- dążenie do stworzenia rodzicom warunków i możliwości podejmowania działań na rzecz dzieci zdolnych,
- popularyzacja w mediach idei wspierania rozwoju dzieci zdolnych,
- konsultacje prac studentów dotyczące problematyki dzieci zdolnych,
- prowadzenie zajęć, pod patronatem Centrum, stymulujących rozwój dzieci w wieku 6–7 lat; zajęcia te rozwijają twórcze myślenie i wyobraźnię, oraz kształtują umiejętności komunikacji i współdziałania w grupie.

**POLITECHNIKA
GDAŃSKA**

**Uniwersytet techniczny
z wyobraźnią i przyszłością**

Dziękuję za uwagę

dr Barbara Wikiel, Politechnika Gdańska
barbara.wikiel@pg.gda.pl

www.pg.gda.pl

Gdańska Rada Oświatowa, 9 maja 2013 r.